

מדינת ישראל – משרד הבריאות

החטיבה לעניני בריאות

מנהל רפואה

חוזר מס': 29/2008

ירושלים, כ"ג סיון, תשס"ח
26 יוני, 2008

תיק מס': 8/3/200

אל: מנהלי בתי החולים
מנהלים אדמיניסטרטיביים – בתי החולים

הנדון: נוהל לטיפול בכביסה בבת-חולים
סימוכין: חוזרנו מס' 2/99 מיום: 12.1.99

מצ"ב הנחיות מעודכנות לטיפול בכביסה במוסדות אשפוז.

העידכון נמצא בשלושה הסעיפים החדשים מס' 6 מס' 7 ומס' 8, המתוייחסים לנושאים:-
טיפול בכביסה; מיון במקום האיסוף המרכזי, העברת הכביסה המלוכלכת למכבסה חיצונית
וטיפול בתוך מכבסת בית החולים.

אבקשכם לעדכן את הקובץ בהנחיות החדשות ולהעביר אותן לידיעת כל הנוגעים בדבר
במוסדכם ולודא כי יפעלו בהתאם.

ב ב ר כ ה,
ד"ר חזי לוי
ראש מינהל רפואה

העתק: המנהל הכללי

ס/מנכ"ל בכיר למינהל ולמשאבי אנוש
ס/מנכ"ל בכיר לתכנון ובינוי מוסדות רפואה
ראש המינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות

נציב קבילות הציבור ע"פ חוק ביטוח בריאות ממלכתי
היועצת המשפטית
אחות ראשית ארצית וראש מינהל הסיעוד
ראש שרותי בריאות הציבור
רופאי מחוזות – לשכות בריאות מחוזיות
מנהל אגף רישוי מוסדות ומכשירים
ראש שרותי בריאות הנפש
מנהל האגף לגריאטריה
מנהל האגף לרפואה כללית
מנהל המרכז הלאומי לבקרת מחלות
מנהלת האגף להבטחת איכות
מנהל אגף ביקורת פנים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים
מנהל תחום מינהל ומשק
מנהל המחלקה לאפרמיולוגיה
מנהל המחלקה למעבדות
מרכזת המועצות הלאומיות
הספריה הרפואית
אחראית ארצית על הסיעוד – ברפואה כללית
אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הנפש
אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הציבור
אחראית ארצית על הסיעוד – בגריאטריה
אחות ראשית – קופ"ח הכללית
קרפ"ר – צ.ה.ל
רע"ן רפואה- מקרפ"ר
קרפ"ר – שרות בתי הסוהר
קרפ"ר – משטרת ישראל
מנכ"ל הסתדרות מדיצינית – "הדסה"
רכז הבריאות, אגף תקציבים – משרד האוצר
יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל
יו"ר ארגון רופאי המדינה
יו"ר המועצה המדעית – ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה

כתובת אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי מינהל הרפואה וחוזרי
מנכ"ל היא: www.health.gov.il

נוהל טיפול בכביסה בבתי חולים

1. מבוא:

1.1. מפורטים להלן נהלים לטיפול בכביסה בבתי-החולים מרגע האיסוף במחלקות וביחידות עד להחזרתה ככביסה נקיה.

1.2. מטרות:

- א. מניעת זיהום הסביבה;
- ב. מניעת הדבקת עובדים שבאים במגע עם הכביסה;
- ג. מניעת זיהום הכביסה הנקיה.

1.3. כללי:

כל כביסה לא נקיה בבית-חולים כללי מוגדרת ככביסה מזוהמת וזאת מאחר ולא ניתן להפריד בין הכביסה הנחשבת כמזוהמת לכביסה אחרת. בבתי חולים שאינם כלליים, תחשב כביסה כמזוהמת רק מחולים במחלות זיהומיות. עצם המגע, המיון והספירה של כביסה מזוהמת ללא נקיטת אמצעי מיגון מסכנת בהדבקה במחלות זיהומיות את המטפלים בכביסה.

1.4. ההיבט המיקרוביאלי:

ברקמות גוף האדם ובהפרשותיו עלול להמצא מגוון רחב של מיקרואורגניזמים, בחלקם מחוללי מחלות מסוכנים.

יש מקרים בהם נמצאים מחוללי המחלה, אך אין סימני מחלה או שהמיקרואורגניזמים טרם זוהו.

כביסה הנאספת מבית חולים כללי עלולה להיות מזוהמת במיקרואורגניזמים, בעיקר אם היא מכילה דם, נוזלי גוף או הפרשות אחרות.

חלקם של המיקרואורגניזמים עמידים בתנאים קיצוניים ולכן סכנת ההדבקה מהם קיימת תקופה ארוכה מחוץ לגוף האדם.

יש להתייחס לכביסה מבית-חולים כללי כאל חומר מזוהם ולנקוט אמצעי זהירות מירביים בכל הפעולות של איסוף, הובלה, מיון ועוד.

2. איסוף וריכוז הכביסה במחלקות וביחידות:

- 2.1. יש להכניס את הכביסה לאוגר נפרד העשוי מברד עמיד למים, ולסגור אותו כאשר הוא מתמלא, תוך הימנעות ממילוי עודף.
- 2.2. יש להפריד מהכביסה את הפרטים/ציוד כגון: עטים, מספרים, חיתולים ופריטים אחרים שאינם מיועדים לכביסה.

3. מקום ריכוז:

- 3.1. יש לקבוע שטח יעודי מוגדר לכביסה.
- 3.2. יש לדאוג שכביסנ מלוכלכת לא תבוא במגע עם פריטים אחרים בשטח האיחסון.
- 3.3. כאשר הכביסה מאוחסנת בחדר יעודי, הקירות צריכים להיות ברי ניקוי, ויש להבטיח הימצאות של נקודת ניקוז.

4. שימוש ב"פירים"

- כאשר אין מקום ריכוז במחלקה/יחידה, והכביסה מועבר למקום איסוף מרכזי באמצעות פיר, יש להקפיד על הנהלים כדלהלן:
- 4.1. אין להעביר בפיר כביסה מלוכלכת שאינה עטופה וסגורה היטב באוגר המיועד למטרה זו ועשוי מברד חזק.
- יש למלא את האוגרים עד ל- 75% מנפחם, על-מנת למנוע פתיחה תוך כדי נפילה.
- 4.3. יש להקפיד על סגירת הפירים ונעילתם כשלא מעבירים דרכם כביסה מלוכלכת.
- 4.4. יש לנקות את חדר קליטת הכביסה מהפיר על-ידי רחיצת החרסינה במים ודטרגנט. בסוף היום יש לרחוץ את הקירות ואת הרצפה במים בריכוז של 300 חל"מ כלור נותר. ריכוז זה ניתן לקבל במייהול 1:100 של תמיסה תקנית של תת-כלורית הנתרן ("אקונומיקה").
- 4.5. יש להציב את ההוראות על דלת הפיר, או כל מקום בולט אחר.

5. העברת הכביסה המלוכלכת למקום האיסוף המרכזי:

- 5.1. כאשר יש צורך להעביר את הכביסה המלוכלכת למקום איסוף מרכזי, מובילים את אוגרי הכביסה בעגלה לתכלית זו בלבד.
- 5.2. יש ליעד עגלות נפרדות לאיסוף כביסה מלוכלכת ולניפוק כביסה נקיה, באמצעות צבעים שונים, או ע"י סימון בולט אחר.
- 5.3. על אנשי הצוות המעבירים כביסה מלוכלכת להשתמש בכפפות חד-פעמיות.
- 5.4. בבתי חולים שבהם מעבירים כביסה שעלולה לכלול כביסה נגועה בחמרים ציטוטוקסיים, על הצוות המעביר להשתמש בכפפות מתאימות

לטיפול בחומרים ציטוטוקסיים, על פי הוראות היצרן, או להשתמש ב-
2 זוגות כפפות לטקס (לעובדים שאינם רגישים ללטקס).

6. מיון במקום האיסוף המרכזי:

- 6.1. יש ליעד חדר נפרד לצורך מיון כביסה מלוכלכת.
- 6.2. קירות החדר יצופו בחרסינה על-מנת לאפשר ביצוע חיטוי. נדרשת נקודת ניקוז וכיור לרחיצת ידיים.
- 6.3. חובה על עובדי מיון כביסה המלוכלכת ללבוש בגדי הגנה הכוללים: מכנסיים וחולצה בעלי שרוול ארוך וסגור; כפפות עבודה חזקות; נעלי עבודה סגורות וסינר. הנעליים והסינר יהיו בלתי חדירים לנוזלים. יש להקפיד להסיר את בגדי ההגנה במעבר מחדר זה למדור אחר בו נמצאת כביסה נקייה.
- 6.4. במעבר מחדר זה לחדר/איזור עבודה בכביסה נקייה, יש לשטוף ידיים עם תכשיר ניקוי וחיטוי וללבוש חלוק נקי על הביגוד.

7. העברת הכביסה המלוכלכת למכבסה חיצונית:

- 7.1. עובדי מיון הכביסה ימיינו את הכביסה המלוכלכת לאוגרים סגורים מבד עמיד למים. האוגרים הממויינים יונחו בעגלות ("כלובים") של המכבסה הפרטית (או הפנימית).
- 7.2. עגלות הכביסה יכוסו בכיסוי בד עמיד למים, בצבע בולט.
- 7.3. יש לדאוג להעברת עגלות הכביסה בהקדם האפשרי ובלבד שלא יעמדו יותר מ- 24 שעות בהמתנה להעברת הכביסה.
- 7.4. רכב לא יוביל כביסה מלוכלכת וכביסה נקיה בו-זמנית, אלא אם קיימת ברכב הפרדה מוחלטת על-ידי מחיצה קבועה ביניהן עמידה למים. הרכב יהיה ניתן לשטיפה וניקוז.
- 7.5. עגלות הכביסה יחוטאו כדלקמן:
- א. אמצעי ההובלה יהיו עמידים ברחצה בחומרי ניקוי וחיטוי.
ב. כל אמצעי הובלה ירחץ פעם ביום בתום המשמרת בדטרגנט המכיל: NADCC בריכוז של 500 חל"מ כלור נותר.
ג. אמצעי הובלה אשר הזדהם בדם והפרשות גוף יחוטא בעזרת 5000 חל"מ כלור במשך חצי שעה ולאחר מכן ינוקה בעזרת דטרגנט ומים זורמים.

8. טיפול בתוך מכבסת בית חולים:

- 8.1. כל עובד במכבסה יעבור בדיקה רפואית טרם העסקתו (בין בהיותו עובד ביה"ח או עובד במכבסה פרטית)
- כמו כן, עליו למלא הצהרת בריאות שתאושר ע"י רופא. על הרופא לאשר כי המועמד אינו סובל ממחלות עור ו/או כל מחלה זיהומית אחרת העשויה להפריע להעסקתו ו/או עלולה להוות סיכון זיהומי לפריטי כביסה המטופלים על ידו.

8.2. מיון כביסה מלוכלכלת יעשה על פי סעיפים 6.1 – 6.3 הנ"ל.
במקרים בהם לא ניתן להחליף בגדים במעבר בין חדרים (כגון: במכבסה קטנה שאין בה אפשרות לעשות הפרדה פיזית בין אזורי כביסה נקיה ומלוכלכלת, במפורט בסעיף 2.3.1 לעיל), יש ללבוש חלוק נקי על הבגדים בטרם כניסה לסביבת הכביסה הנקיה.

8.3 הפרדת כביסה מלוכלכלת מכביסה נקיה

שמירה על הפרדת הכביסה המלוכלכלת מהנקיה חשוב בשל הסיכון של זיהום מחדש של כביסה נקיה ומחוטאת, ואמור להתבצע כדלהלן:

8.3.1 יש לדאוג להפרדת שטחי עבודה ככל האפשר, כך שזרימת העבודה תהיה כדלהלן: - כביסה מלוכלכלת- כיבוס- ייבוש- גיהוץ- מיון נקי- הכנה למשלוח- משלוח.

8.3.2 יש להפריד בצורה מוחלטת בין העגלות ואמצעי שינוע אחרים, בהן משתמשים לכביסה מלוכלכלת ואלה המשמשים לכביסה נקיה.

8.3.3 את ההפרדה הנ"ל יש להשיג באמצעות שימוש בעגלות שונות או שימוש בעגלות דומות שמסומנות בצורה בולטת.

8.4 ניקיון שטחים וציוד

8.4.1 יש לדאוג שציוד המכבסה יהיה נקי משאריות חומרי כביסה ומוך.

8.4.2 עגלות הכביסה, בהן משתמשים לכביסה מלוכלכלת ומזוהמות, יהיו עמידים בפני רחיצה בחומרי חיטוי וניקוי ויעברו שטיפה וחיטוי פעם ביום באמצעות קיטור ובדטרגנט המכיל NAD_{cc} בריכוז של 500 חל"מ כלור נותר.

8.4.3 עגלות אשר הזדהמו בדם והפרשות גוף יחוטאו בעזרת 5000 חל"מ כלור במשך חצי שעה ולאחר מכן בעזרת דטרגנט ומים זורמים.

8.4.4 שטחים במכבסה הבאים במגע עם כביסה נקיה, חיבים להיות נקיים.

8.5 טיפול בכביסה נקיה יעשה בשטח נפרד משטח הטיפול בכביסה מלוכלכלת.

8.6 כביסה נקיה תועבר כשהיא עטופה בניילון.